

Посилання:

Мелько Л.Ф. Сталий розвиток і туризм / Л.Ф. Мелько // Наукові тренди сучасності: матеріали науково-практичної конференції (Київ, 26 жовтня 2017 року) / Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК». – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – С. 415–416.

Мелько Л.Ф.

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

СТАЛИЙ РОЗВИТОК І ТУРИЗМ

У публікації аналізуються сучасні міжнародні документи щодо сталого розвитку і туризму, розкривається їх глобальне значення.

Взаємодія туризму і навколишнього середовища є важливим фактором сталого розвитку у планетарному масштабі, враховуючи ступінь та масштаби екологічності даної взаємодії. Туризм спроможний як негативно впливати на території, так і сприяти їх соціально-економічному відновленню та процвітанню. Тому питання розвитку саме сталого туризму є ключовим в документах та програмах ООН, ЮНЕСКО, ЮНВТО (Всесвітня туристська організація).

Всесвітня туристська організація визначає «сталий туризм» як туризм, «який повністю враховує його теперішній та майбутній економічний, соціальний та екологічний вплив та відповідає потребам відвідувачів, промисловості, навколишнього середовища і приймаючих громад» [1].

Надзвичайно важливий і амбіційний документ був прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 25 вересня 2015 року «Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року», в якому зазначається, що це – «план дій для людей, планети і процвітання», який також «спрямований на зміцнення всезагального миру в умовах більшої свободи», в якому наголошується, що «ліквідація бідності у всіх її формах і проявах, включаючи крайню бідність, є найважливішим глобальним завданням і однією з необхідних умов сталого розвитку» [2].

У цьому документі в галузі сталого розвитку оголошено 17 цілей та виділено 169 завдань, серед яких і стосовно розвитку сталого туризму (табл.1).

Таблиця 1

Туризм у контексті цілей та завдань сталого розвитку

Цілі сталого розвитку	Туризм у контексті завдань сталого розвитку
Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому і стійкому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідної роботи для всіх.	Завдання 8.9: «До 2030 року забезпечити розробку і здійснення стратегій сприяння сталому туризму, який сприяє створенню робочих місць, розвитку місцевої культури і виробництва місцевої продукції».
Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва.	Завдання 12.b: «Розробляти і впроваджувати інструменти моніторингу впливу на стійкий туризм, який сприяє створенню робочих місць, розвитку місцевої культури і виробництва місцевої продукції».
Ціль 14. Збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку.	Завдання 14.7: «До 2030 року підвищити економічні вигоди, що отримують малі острівні держави, що розвиваються, і найменш розвинені країни від екологічно раціонального використання морських ресурсів, у тому числі, завдяки екологічно раціональній організації рибного

	господарства, аквакультури і туризму».
--	--

Джерело: [2, 3].

Враховуючи величезне значення туризму для сталого розвитку (можливість вносити вклад в усі три його компоненти: економічний, соціальний, екологічний), його потужний потенціал щодо поширення культури миру, економічного зростання, охорони навколишнього середовища, підвищення якості життя, Генеральна Асамблея ООН проголосила 2017 рік Міжнародним роком сталого туризму в інтересах розвитку (резолюція від 22 грудня 2015 року).

ЮНВТО був прийнятий робочий документ «Туризм в інтересах розвитку», метою якого є сприяння виявлення об'єму потенційного внеску туризму у сталий розвиток, факторів, які сприяють цьому. Також виділено п'ять ключових галузей, в яких туризм може внести значний внесок: 1) стале економічне зростання; 2) соціальна інклюзивність, працевлаштування і скорочення масштабів бідності; 3) ефективне використання ресурсів, охорона навколишнього середовища та зміна клімату; 4) культурні цінності, різноманітність і спадщина; 5) взаєморозуміння, мир і безпека [4].

Всесвітній день туризму відмічається щороку 27 вересня, починаючи з 1980 року. Саме в цей день вступив в силу Статут Всесвітньої туристської організації. Офіційне святкування цього року відбулось в Катарі, де розглядалися теми: «Туризм як двигун економічного зростання», «Туризм і планета: націленість на більш «зелене» майбутнє» та ін. Також відбулась презентація Національної стратегії туристського сектора Катару, в якій застосовується стійкий підхід.

З метою стимулювання відповідального ставлення до подорожей, напередодні Дня туризму, ЮНВТО оголошено конкурс серед мандрівників. Учасників конкурсу запрошують розповісти про свої мандрівки та пояснити свою роль у сенсі «глобального відповідального мандрівника». На переможця

чекає навколосвітня подорож, яка буде здійснюватися за підтримки групи «Explore WorldWide», що спеціалізується на пригодницькому туризмі. Подорож буде тривати один місяць з відвідуванням місць, де здійснюються ініціативи в галузі сталого туризму, серед яких: Колумбія, Німеччина, Мексика, ОАЕ, Швейцарія тощо [5,6].

Туризм має величезний потенціал і може стати потужним чинником розвитку територій, одним із основних факторів сталого розвитку у планетарному масштабі. Наскільки це реально може реалізуватися залежить не тільки від відповідальності бізнесу, але й від кожного із нас.

Список використаних джерел:

1. Definition: Sustainable Development of Tourism / World Tourism Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sdt.unwto.org/content/about-us-5>
2. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года / Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей ООН 25 сентября 2015 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/70/1>
3. Цели в области устойчивого развития и туризм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/events/tourismday/sdg.shtml>
4. Рабочее резюме документа для обсуждения устойчивого туризма в интересах развития [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.tourism4development2017.org/wp-content/uploads/2017/05/12522_iy2017-discussion-paper_executive-summary_ru.pdf
5. Всесвітня туристська організація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>
6. ЮНВТО объявляет конкурс среди путешественников для содействия устойчивости туризма [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://media.unwto.org/ru/press-release/2017-10-02/yunvto-obyavlyayet-konkurs-sredi-puteshestvennikov-dlya-sodeistviya-ustoichi>